

Ministerstvo kultury

Maléztzské náměstí 1

118 01 Praha 1 – Malá Strana

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo - 5 -06- 2006

Čj.

Přílohy: Odd:
telefon: 257 085 444

fax: 224 318 155

e-mail: posta@mkcr.cz

Česká republika

Povodí Moravy, s. p.

Dřevařská 932/11

601 75 Brno-střed - Veverčí

ENERGO-PRO Czech, s. r. o.

Náměstí Míru 62/39, Město

568 02 Svitavy2

Váš dopis značky

Naše značka

č. j. 17503/2004

Vyřizuje / linka

Ing. J. Dvořáková/431

V Praze dne

19.4.2006

Věc: rozhodnutí o prohlášení souboru věcí vodní elektrárny č. p. 1588 v Kroměříži – Strži, sestávajícího z nemovitých věcí: budovy elektrárny, ocelové lávky nad jezem, pravobřežního zavazovacího pilíře, stavby náhonu, vstupních bran spolu s oplocením od náhonu až podél jižní linie a opěrného betonového zábradlí nad výtokem z jalové výpusti, železobetonové pochůzná konstrukce přes náhon, spolu s pozemky st. parc. č. 378, parc. č. 3293/4, 2619/11, k. ú. Kroměříž a parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj, a dále z věcí movitých: 3 Kaplanových turbin, generátoru, alternátoru, regulátoru otáček, umístěných v budově elektrárny, za kulturní památku a o neprohlášení za kulturní památku stavby jezu a levobřežní opěrné zdi, které byly součástí návrhu

V příloze Vám zasíláme rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. 17503/2004 ve výše uvedené věci.

Mgr. Petra Ulbrichová

vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

Příloha: 1 x rozhodnutí Ministerstva kultury č. j. 17503/2004 ze dne 19. 4. 2006

Příloha vlastníka kulturní památky

Stejnopis rozhodnutí:

doporučeně: Národní památkový ústav, ústřední pracoviště

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Kroměříži

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně

Krajský úřad Zlínského kraje, odbor památkové péče

Městský úřad Kroměříž, úsek státní památkové péče

vlastní

Ministerstvo kultury

odbor památkové péče

Maléztzské náměstí 1

118 01 Praha 1 - Malá Strana

ČO: 00023671

③

Ministerstvo kultury

Maltézské náměstí 471/1
P. O. BOX 74
118 11 Praha 1 - Malá Strana

telefon: 257 085 111
fax: 257 322 181
e-mail: posta@mkcr.c

V Praze dne 19. 4. 2006

Č.j.: 17503/2004

Rozhodnutí nabylo právní moci: 30.5.2006

za správnost: J. Dvorník **ROZHODNUTÍ**

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče **prohlašuje** podle ustanovení §2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **soubor věcí vodní elektrárny č. p. 1588 v Kroměříži – Strži, sestávající z nemovitých věcí: budovy elektrárny, ocelové lávky nad jezem, pravobřežního zavazovacího pilíře, stavby náhonu, vstupních bran spolu s oplocením od náhonu až podél jižní linie a opěrného betonového zábradlí nad výtokem z jalové výpusti, železobetonové pochůzná konstrukce přes náhon, spolu s pozemky st. parc. č. 378, parc. č. 3293/4, 2619/11, k. ú. Kroměříž a parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj, a dále z věcí movitých: 3 Kaplanových turbin, generátoru, alternátoru, regulátoru otáček, umístěných v budově elektrárny, za kulturní památku.**

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče **neprohlašuje** podle ustanovení §2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **stavbu jezu a levobřežní opěrnou zeď**, které byly součástí navrženého souboru věcí vodní elektrárny č. p. 1588 v Kroměříži – Strži, za kulturní památku.

Nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí je zakreslení umístění kulturní památky do kopie katastrální mapy.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury obdrželo od Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště v Brně, návrh na prohlášení souboru věcí vodní elektrárny č. p. 1588 v Kroměříži – Strži, sestávající z nemovitých věcí: budovy elektrárny, stavby jezu, ocelové lávky nad jezem, opěrné zdi na obou březích řeky, stavby náhonu, oplocení areálu včetně vstupních bran a pozemků parc. č. 378, 718, 3293/4, 2619/11, k. ú. Kroměříž, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj, a dále z věcí movitých: 3 Kaplanových turbin, generátoru, alternátoru, regulátoru otáček, umístěných v budově elektrárny, za kulturní památku. Na základě tohoto podání bylo zahájeno ve věci řízení.

Vodní elektrárna na pravém břehu řeky Moravy byla vybudována spolu s **jezem** v roce 1923 a jako jedna z prvních na Moravě vybavena Kaplanovou turbínou. **Budova** ve stylu secese představuje kvalitní průmyslovou architekturu své doby – hmotová kompozice tvoří spolu s jezem působivý celek, půdorys ve tvaru písmene T je účelně rozvržen, na podélné křídlo strojovny vysoké do úrovně druhého patra a vyšší dvoupatrové hlavní křídlo s kanceláři. Budova má bohatě členěnou secesní fasádu, křídlo strojovny s vertikálními okny ukončenými obloukem, sedlovou střechu, interiér obsahuje množství kvalitních detailů – např. elegantní lehkou konstrukci točitého ocelového schodiště, bohatě zdobené dřevěné vstupní dveře s původním kování, původní okna a dveře. Ve strojovně jsou instalovány **tři Kaplanovy turbíny s třífázovými generátory**. Dvě turbíny vyrobila firma Ignaz Storek

z Brna, třetí Spojené brněnské slévárny a strojírny, dříve Ig. Storek – bratří Uxové, národní podnik Brno. Generátory dodala pražská firma Křižík. Hltnost každé turbíny je 20,0 m³ za sekundu při spádu 4,4 metry. Dvě turbíny byly kolaudovány v roce 1926, třetí byla uvedena do provozu až v roce 1948. Výkon starších turbin je 2 x 640 kW, novější má výkon 850 kW. Celkový instalovaný výkon je 2,13 MW, průměrná roční výroba 7 GWh. Vtoky na turbíny jsou uzavíratelné dvojími stavidly šířky 4,05 m, výšky 3,05 m. K souboru patří původní **generátor** rovněž od firmy Křižík, jenž má na štítku „FK František Křižík a. s. Praha, čís. 13445, generátor AT 320“, dále původní **regulátor otáček**, který má na štítku „No 3891, J.M. Voith, Heidenheim a. Br., Drp. No 210556.272163“, a **altelnátor**, který má na štítku mimo jiné „Českomoravská Kolben-Daněk, národní podnik, altelnátor, č. 121471“. Součástí souboru je i **ocelová nýtovaná lávka** přes řeku Moravu, umístěná nad jezem. Lávka je tvořena ocelovou příhradovou konstrukcí s plnými čely a zábradlím z L profilu. Dříve dřevěná pochozí plocha lávky je dnes tvořena ocelovým roštem. Lávka byla vyrobena firmou Bratři Prášilové a spol. Praha – Libeň. Dále byla součástí souboru **opěrná zeď na levém břehu řeky**. Na pravém břehu řeky funkci opěrné zdi zastává **pravobřežní zavazovací pilíř**, který tvoří zároveň základ budovy. Dále **stavba náhonu a pozemky st. parc. č. 378, parc. č. 3293/4, 2619/11, k. ú. Kroměříž a parc. č. 718, k. ú. Miňůvky**, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj. Součástí souboru je i původní **oplocení areálu**, které je tvořeno betonovou, cca 1 m vysokou a 30 cm širokou zídkou s betonovými výplněmi tvořenými čtvercem, v němž je uzavřen kruh a ten je dále členěn diagonálním křížem. Součástí oplocení je i dvojice monumentálních bran s kovovou výplní tvořenou částečně pletivem. Jedna brána se nachází na jižní straně areálu, druhá - hlavní - na jeho západní straně, brány jsou doplněny po obou stranách stylově jednotnou menší brankou. Součástí souboru je i **železobetonová pochůzná konstrukce** s osmi otvory pro hrubá česla tvořící hranici mezi nátokem k turbínám a přirozeným korytem řeky.

Podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, se k návrhu vyjádřil Krajský úřad Zlínského kraje, odbor kultury a památkové péče. Ve svém stanovisku ze dne 17. 5. 2005, pod č. j. KUZL 9478/2005 KUL-Vr, doporučuje prohlásit předmětnou budovu za kulturní památku. V dopise mimo jiné uvádí: „Jedná se o unikátně zachovaný soubor mimořádných kvalit. Ty spočívají především ve spojení unikátně dochovaného technického zařízení s pozoruhodnou secesní architekturou staveb z roku 1927 s kvalitními detaily (výplně okenních a dveřních otvorů, interiérová i exteriérová zábradlí apod...). Ke kvalitě a působivosti souboru přispívá i okolní prostředí, které neobsahuje žádné významné rušivé prvky.“

Rovněž Městský úřad Kroměříž, odbor památkové péče, zaslal své vyjádření k návrhu podle § 3 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči. Ve svém stanovisku ze dne 29. 12. 2005, pod č. j. KULT – 403/215/7134/05/Kub, doporučuje prohlášení předmětného souboru za kulturní památku. Ve svém dopise mimo jiné uvádí: „K památkovým hodnotám předmětného objektu patří zejména jeho hmotové uspořádání, dispozice objektu, vysoká míra autentické zachovalosti stavby i jejího technického vybavení, vnější i vnitřní výzdoba. Vodní elektrárna na řece Moravě je významná nejen kvůli jedinečnosti technologického zařízení, ale i jako hodnotná architektura meziválečného období.“

Vlastníci – Česká republika v zastoupení Povodí Moravy, s. p., Dřevařská 932/1, 601 75 Brno-střed – Veverí a ENERGOPRO Czech, s. r. o., Náměstí Míru 62/39, Město, 568 02 Svitavy 2 – byli o zahájení řízení vyrozuměni podle § 3 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, dopisem Ministerstva kultury ze dne 8. 4. 2005, č. j. 17503/2004 a bylo jim umožněno se k podanému návrhu vyjádřit. Této možnosti využil státní podnik Povodí

Moravy, který zaslal Ministerstvu kultury dopis ze dne 23. 5. 2005, v němž doporučuje některé věci z navrženého souboru vyřadit. Uvádí, že jez byl v letech 1993 – 1995 komplexně rekonstruován, přičemž byla zcela změněna technologie hrazení. Původní hradící zařízení – stavidlové tabule opřené do slupic – byly vyměněny za klapky, dále byly částečně odbourány a změněn profil středních pilířů a přepadové hrany tělesa jezu. Povodí Moravy, s. p. doporučuje proto neprohlásit stavbu jezu za kulturní památku. Dále doporučuje vyřadit ze souboru i nově zbudovanou stavbu opěrné zdi na levém břehu řeky a rovněž pozemek parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, obec Kroměříž, důvod však neuvádí. Dále dopis doporučuje upřesnit rozsah původního oplocení na: „čelní brána a branka včetně oplocení od náhonu, boční oplocení až po boční bránu a dále pak opěrné betonové zábradlí nad výtokem z jalové výpusti“.

Na žádost Ministerstva kultury zaslal Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, dopis pod zn. 17884/2005/ga/OI 971/2005 ze dne 14. 12. 2005, v němž uvádí své stanovisko k vlastníky navržené úpravě rozsahu předmětného souboru. Na základě místního šetření provedeného spolu se zástupci Povodí Moravy, s. p., Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně doporučuje vyčlenit ze souboru tyto nemovitosti:

- pozemek parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, LV 74. druh pozemku – vodní plocha,
- stavba jezu,
- stavba opěrné zdi mimo pravobřežní zavazovací pilíř,
- nepůvodní části oplocení areálu.

Důvody pro toto vyčlenění jsou specifikovány ve výše citovaném vyjádření Povodí Moravy, s. p., ze dne 23. 5. 2005.

Dopisem ze dne 9. 2. 2006, pod č. j. 17503/2004 bylo všem účastníkům řízení oznámeno, že Ministerstvo kultury již shromáždilo podklady k vydání rozhodnutí a bylo jim umožněno, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřili k uvedeným podkladům i způsobu jejich zjištění, popřípadě navrhli jejich doplnění. Této možnosti účastníci řízení nevyužili.

Po vyhodnocení výše uvedeného jednotlivě i ve vzájemných souvislostech dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že stavba jezu po rekonstrukci v 90. letech a rovněž stavba levobřežní opěrné zdi pozbyly charakter původní konstrukce, a proto nesplňují podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Pokud jde o návrh Povodí Moravy, s. p., vyčlenit ze souboru pozemek parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, obec Kroměříž, Ministerstvo kultury neshledalo důvod k takovému vyčlenění, protože tento pozemek tvoří součást náhonu a tedy funkční celek elektrárny. Na tomto pozemku je umístěna i železobetonová pochůzná konstrukce s otvory pro hrubá česla, která zároveň ohraničuje areál. Cenné části oplocení byly v průběhu řízení specifikovány a jsou zakresleny v kopii katastrální mapy, která je nedílnou součástí výroku tohoto rozhodnutí. Soubor věcí vodní elektrárny č. p. 1588 v Kroměříži – Strži, který sestává z budovy elektrárny, ze 3 Kaplanových turbin, generátoru, alternátoru, regulátoru otáček, umístěných v budově elektrárny, ocelové lávky nad jezem, pravobřežního zavazovacího pilíře, stavby náhonu, vstupních bran spolu s oplocením od náhonu až podél jižní linie a opěrného betonového zábradlí, spolu s pozemky st. parc. č. 378, parc. č. 3293/4, 2619/11, k. ú. Kroměříž a parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj, je jedinečným dokladem kvalitní průmyslové architektury s vysokou urbanistickou hodnotou a zároveň dokumentuje unikátně dochovanou a funkční technologii vodní elektrárny poháněné Kaplanovou turbínou – jde o jednu z prvních takto vybavených elektráren na Moravě.

Předmětný soubor proto splňuje podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku ve smyslu ustanovení § 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podle ustanovení § 68 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), podat ve lhůtě 15 dnů od jeho doručení rozklad podáním u Ministerstva kultury. Doručení písemnosti upravuje § 24 odst. 2 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, doručovatel uloží písemnost v místně příslušné provozovně držitele poštovní licence nebo u obecního úřadu a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát písemnost do tří dnů od uložení, poslední den této lhůty se považuje za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

n. r. / [signature]
PhDr. Vladimíra Koubová
ředitelka odboru památkové péče
Ministerstva kultury

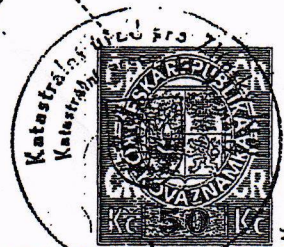
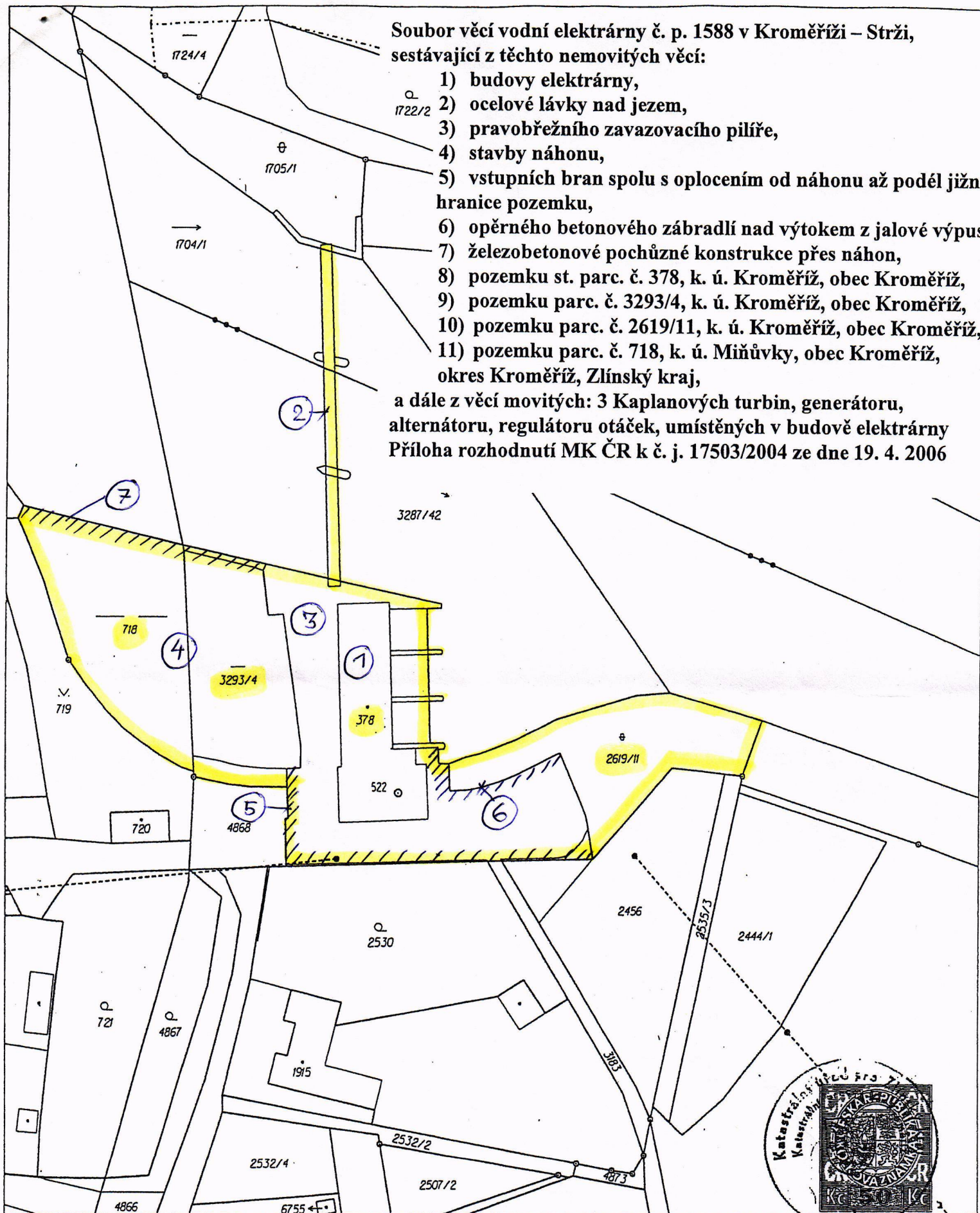

Příloha: zákres umístění kulturní památky

Soubor věcí vodní elektrárny č. p. 1588 v Kroměříži – Strži,
sestavající z těchto nemovitých věcí:

- 1) budovy elektrárny,
- 2) ocelové lávky nad jezem,
- 3) pravobřežního zavazovacího pilíře,
- 4) stavby náhonu,
- 5) vstupních bran spolu s oplocením od náhonu až podél jižní hranice pozemku,
- 6) opěrného betonového zábradlí nad výtokem z jalové výpusti,
- 7) železobetonové pochůzné konstrukce přes náhon,
- 8) pozemku st. parc. č. 378, k. ú. Kroměříž, obec Kroměříž,
- 9) pozemku parc. č. 3293/4, k. ú. Kroměříž, obec Kroměříž,
- 10) pozemku parc. č. 2619/11, k. ú. Kroměříž, obec Kroměříž,
- 11) pozemku parc. č. 718, k. ú. Miňůvky, obec Kroměříž, okres Kroměříž, Zlínský kraj,

a dále z věcí movitých: 3 Kaplanových turbin, generátoru, alternátoru, regulátoru otáček, umístěných v budově elektrárny
Příloha rozhodnutí MK ČR k č. j. 17503/2004 ze dne 19. 4. 2006

KÚ pro Zlínský kraj, KP Kroměříž	Okres Kroměříž	Obec Kroměříž	Platnost k 22. 7. 2004 08:52:46 Podpis <i>[Signature]</i> Číslo PU <i>[Stamp]</i> Razítko <i>[Stamp]</i>
Kat. území Kroměříž	Mapový list č. KROMĚŘÍŽ 6-6/23	Měřítko 1:1000	
KOPIE KATASTRÁLNÍ MAPY			
Vyhotovil Havlík M.	Dne 22. 7. 2004		1